

Lausunto

29.05.2024

Asia: VN/25911/2023

Lausuntopyyntö kuluttajariitalautakunnan toiminnan kehittämistarpeita koskevasta selvityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne koskien selvityshenkilön ehdotusta kuluttajariitalautakunnan ja kuluttajaneuvonnan sijoittamisesta samaan organisaatioon:

-

Lausuntonne kuluttajariitalautakunnan menettelytapoja koskevista ehdotuksista:

SMAL kiittää mahdollisuudesta lausua kuluttajariitalautakunnan toiminnan kehittämistarpeita koskevasta oikeusministeriön selvityksestä.

SMAL katsoo, että oikeusministeriön selvitystyö KRILin toiminnan kehittämisestä kuluttajien oikeusturvan parantamiseksi antaa kattavan kuvan ADR-menettelyn nykytilasta, siitä miksi nykytilanteeseen on päädytty vuosien saatossa sekä kehittämistarpeista- ja ehdotuksista. Selvitystyössä on otettu verrokkikohteiksi Pohjoismaiden ja Viron vastaavien ADR-elinten toimintatavat ja kerrottu miten ao. elimet ovat onnistuneet ADR-direktiivin asettamien määräaikojen noudattamisessa. Selvityksessä otetaan huomioon myös tällä hetkellä valmisteilla olevan ADR-direktiivimuutosehdotuksen tuomat laajennukset ja mahdollinen KRILin työmäärän kasvaminen lakimuutoksen myötä.

Selvityksen mukaan KRILin ruuhkan niin sanottu pullonkaula on asioissa, jotka odottavat esittelijän panosta. Tämä tarkoittaa, että asiat odottavat esittelijälle pääsyä tilanteissa, joissa asian valmistelu on jo päättynyt. ADR-direktiivin mukaan ADR-elimen olisi annettava ratkaisusuositus perusteluineen kirjallisesti viimeistään 90 päivän kuluttua siitä, kun lautakunnan käytettävissä on ollut kaikki asian ratkaisemiseksi tarpeellinen aineisto. Tosin direktiivi sallii pidemmän aikarajan monimutkaisissa asioissa, joista pitää aina tiedottaa kuluttajaa. Selvityksen mukaan keskimääräinen käsittelyaika KRILissä on ollut noin 13 kuukautta viimeiset kuusi vuotta eli reilusti yli direktiivin asettaman määräajan.

SMAL kannattaa selvitystyön perusteltuja ehdotuksia KRILin ruuhkautumisen purkamiseksi ja pitkien käsittelyaikojen lyhentämiseksi. Selvitys esittää KRILin menettelytapojen parantamiseksi useita varteenotettavia keinoja, joita olisi hyvä harkita: ruuhkajonon perkaajan nimeäminen tilapäiseen tehtävään, valmistelun uudelleen organisointi, määräajan käyttöönotto valituksen tekemiselle ADR-

direktiivin sallimissa rajoissa, jaoston puheenjohtajan käyttö ratkaisukokoonpanona -pilotointi, esittelijöiden pysyvyyden tukeminen, sivutoimisten esittelijöiden määrän lisääminen, KRILin ratkaisujen laajempi tiedottaminen nettisivuilla yli täysistuntoratkaisujen – myös jaosto- ja yksinkertaisen menettelyn ratkaisuista tiedottaminen.

Kuluttajaneuvonnan ja KRILin toiminnan koordinointi siten, että kuluttajaneuvonta saa KRILin ratkaisusuositukset paremmin tietoonsa ja neuvonnan perustakseen, on kannatettavaa. Tehokkaampi tiedon välitys/koulutus KRILin ratkaisuista ei edellytä kuluttajaneuvonnan ja KRILin sijoittamista saman katon alle.

Selvityksestä käy esille, että KRILin toimialuetta on laajennettu vuosien saatossa ilman että resurssit ovat riittävät aikaisempaankaan työmäärään nähden. Selvitys tuo myös esiin, että KRILin toimialue on laajempi kuin mitä ADR-direktiivi edellyttää. Yksityishenkilöiden väliset riidat eivät kuulu ADR-elimien pakolliseen toimivaltaan. SMAL kannattaa ehdotuksia päällekkäisyyksien poistamiseksi siltä osin kuin KRILin toiminta on päällekkäistä FINEn ja sen Vakuutus- ja Pankkilautakunnan kanssa. SMAL kannattaa myös KRILin toimialueen supistamista poistamalla siitä yksityishenkilöiden väliset riita-asiat.

Tällä hetkellä oikeusministeriössä on selvityksessä lisäksi pienriitamenettelyn käyttöönoton mahdollisuus Suomessa. Monissa EU-maissa on jo pienriitamenettely ja tällaisen säätäminen myös Suomessa parantaisi eri osapuolien oikeusturvaa ja osaltaan tasapainottaisi KRILin ruuhkautumista.

Lausuntonne kuluttajariitalautakunnan toimialueen supistamista koskevista ehdotuksista:

-

Lausuntonne ratkaisujen noudattamista koskevista ehdotuksista:

-

Muu lausuntonne koskien kuluttajariitalautakunnan toiminnan kehittämistä:

-

Mäki-Fränti-Uro Leena
Suomen matkailualan liitto ry SMAL